

Intre realitate si fictiune

Saptamana trecuta vorbeam despre pasii pe care Bursa trebuie sa ii faca pentru a atinge minimele. Spuneam ca elementul esential este ca ea sa redevina rationala. Pana atunci panica, pesimismul si dezamagirea vor continua sa conduca piata intr-o deriva a carei deznodamant nu poate fi prevazut.

Pentru a verifica aceasta asertiune este suficient sa observam reactia pietei la anuntul valorii ultimilor indicatorii macroeconomici din Romania. Daca majoritatea guvernelor se lupta pentru a mentine economiilor pe care le guverneaza pe crestere economica, in Romania se pare ca anuntul privind inregistrarea celei mai mari cresteri economice din Uniunea Europeana in trimestrul al doilea a reusit sa devina o mica “tragedie”.

Faptul ca am inregistrat un record al cresterii economice din ultimii douazeci de an a fost interpretat nu ca o performanta in sine, ci ca pe un semn al unor dezechilibre majore din economie. O crestere economica mare nu poate fi decat un semnal de alarma: economia Romaniei creste haotic pe baza unui consum desantat sau al unor conjuncturi investitionale irepetabile. Oare chiar asa sa fie? Sau mai degraba povestea cu drobul de sare revine in actualitate. E posibil oare sa fi gasit Romania o nisa favorabila intr-un mediu economic mondial total ostil? Sau mai degraba este o evolutie economica fireasca, rod al unor acumulari facute in ultimii ani si al unor decalaje care natural sunt depasite in aceasta perioada? Eu cred ca sunt intrebari retorice.

Mai mult, cresterea economica record mai prezinta un pericol mortal pentru economia Romaniei. La anul ne vom raporta la o baza mult mai mare si inevitabil vom sta mai rau decat in prezent (perversitatile lui high-base-effect). Chiar daca, sa spunem, economia va creste cu 7% fata de 9%, sigur vom avea o dinamica negativa. Sigur din nou va fi rau...

Exista o inclinatie spre pesimism in firea omului, iar in a romanului parca mai accentuata decat la alte natiuni. O astfel de inclinatie transforma orice (evident si cu putina imaginatie) in ceva negativ. Iar bursa romaneasca este o demonstratie perfecta a acestui adevar. In ultimele luni investitori autohtoni au fost cei care au crezut mai putin in actiunile romanesti (au fost vanzatori neti) in timp ce odata ajunsi in fruntea unui clasament economic la nivel european (cine ar fi crezut cu ani in urma?) refuzam sa reactionam ca atare.

Alin Bredea
Dir. Operatiuni Prime Transaction
5 septembrie 2008